

Juferov, Sergej (1865 - 1927?)

Ukrainsk tonsättare och pianist

Juferov föddes i Odessa. Han studerade för bl.a. Glazunov i St. Petersburg och Herman Laroche i Moskva. Han skrev åtminstone 3 operor och ett antal orkesterverk, och har i övrigt komponerat ett ansevärt antal pianostycken och sånger, vilket framgår i en Wikipedia-artikel (se Sergei Yuferov). Juferov försvinner på 1900-talet från offentligheten och man vet inte när han dog. Han var dock verksam i Schweiz 1906.

Pianotrio c-moll op. 52

1. Moderato-Allegro 2. Adagio 3. Allegro

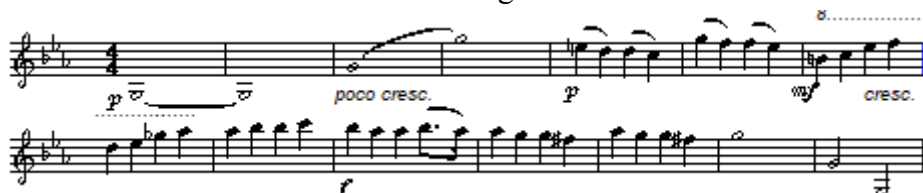
1911?

Verket publicerades 1913 och tillägnades den tjeckiske skulptören Joseph Kratina. Det är ett mäktigt verk på över 30 minuters speltid i senromantisk/nationalromantisk stil, som länge vilat ospelat.¹

Första satsen har en ganska lång inledning, *Moderato*. Den börjar med ett unisont fortissimoutbrott:



Ur detta utkristalliserar sig så småningom ett nytt tema. Bland motiven hittar vi bl.a. fallande suckmotiv som inramar en stigande skalrörelse:



Det följande *Allegrot* börjar med några takter pianoackompanjemang innan huvudtemat presenteras. Det är en dramatisk historia med komplicerad meter efter de första takterna. Som synes är delar av temamaterialet hämtat från fortissimo utbrottet i inledningen:



I fortsättningen sker växling mellan 3/4 och 2/4 takt.

Nästa gång temat hörs går det i G-dur och utvecklas i dialog mellan stråkarna.

I sidotemat i Ess-dur skiftar återigen metern mellan 2- och 3-takt. Den kompakta piano-stämman utgörs av ett synkopackompanjemang:



¹ *The History of the Russian Piano Trio* är en serie CD-inspelningar som finns på Naxos. Ensemblen är The Brahms Trio grundad 1990. Volym V innehåller trior av Vladimir Dyck, Constantin Ivanovich von Sternberg och Sergej Juferov (Sergey Youferov).

I tidigare utgivna volymer i denna inspelningsserie hittar man flera trior, som kommenterats i dessa verkcommentarer, t.ex. verk av Glinka, Tjajkovskij, Rimskij-Korsakov, Arenskij och Tanejev.

Sidotemat upprepas med början i cellon, nu något förändrat.

Ett tredje tema, rikt på kromatik, avslutar expositionen. Notexemplet är förenklat och återger temat såsom det uppfattas. Det spelas i pianot:



Den mycket långa **genomföringen** inleds med utveckling av de punkterade motiven från intro och huvudtema. Sedan utvecklas introts stigande fras liksom suckmotiven, innan det är dags för ett helt nytt tema:



Det blir genast föremål för utveckling.

En stor del av genomföringens andra halva ägnas åt utveckling av sidotematets utsirning (se notexemplet ovan, takt 3).

Återtagningen bjuder inte på några överraskningar. Den börjar med huvudtemat i molltonikan och sidotemat i durtonikan (C-dur). Även det kromatiska sluttemat återkommer, nu i nya tonarter. Återtagningen slutar med en variant av introts och huvudtemats punkterade motiv. Codan är byggd på introts stigande skalrörelse.

Mellansatsen går till största delen i 5/4 takt. Det är ovanligt, men har använts av bl.a. av Saint-Saëns i den 2:a pianotriön, sats 2 (1892) och Tjajkovskij i den 6:e symfonin, sats 2 (1893).

Ett stort antal vackra melodier fördelar sig efter ett schema som kan förenklas till ett ganska vanligt förmönster i en mellansats, A-B-A-C-A. Melodierna är dock betydligt flera än tre. Episoderna B och C är tredelade och har stora likheter i uppbyggnaden.

A-temat presenteras i violinen till arpeggio-ackompanjemang i pianot:



B inleds med ett tema i pianot (b1):



innan cellon kompletterar med sordinerade toner:



I mitten av episoden hörs en kort variant av A-temat i e-moll (b2).

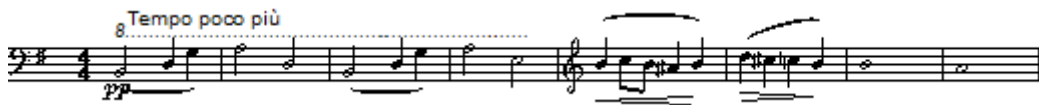
En variant av det första B-temat återkommer och avslutar den första episoden (b3).

Temat förflyttar sig mellan pianot och violinen:



och avslutas med de sordinerade cellotonerna (se ovan).

C-episoden är liksom B tredelad och börjar och slutar på samma sätt (se ovan). Men i stället för e-mollvarianten av A-temat hörs nu ett helt nytt tema som dessutom går i 4/4 takt (c2) Det börjar i pianots basregister och fortsätter i violinen:



Efter tredje och sista A följer nytt material, som kan betraktas som en avslutande coda.

Finalen har en rondolik uppbyggnad, ABACA-D-ACA som följs överraskande av en långsam avslutning. Rondoschemat ovan visar också på en typisk tredelning.

Den första ABACA-delen är lång (150 takter!) och går i 3/4 takt. Den inleds med det korthuggna A-tema som presenteras unisont:



B-temat är en kort episod (8 takter), som inte återkommer. Eller gör den det? Se nedan.



C-episoden är betydligt längre än B (66 takter). Den annonseras med tre takter av den rytm i pianobasen som sedan ska ackompanjera temat. Detta börjar med två klagande utrop innan rörligare passager tar vid:



Tredje A är dubbelt så lång som första och andra.

I episod D ska tempot minskas något:



Gruppen ACA återkommer och avslutar rondodelen.

Ett långsamt parti får sedan avsluta satsen. Det börjar med en koralmelodi i stråkarna:



Denna fortsätter med en annan melodi, som har likheter med B-temat ovan. Tempot ska som synes åter minskas:²



Hela denna långsamma avslutning kan naturligtvis betraktas som en coda. Den har dock inte codans vanliga storslagenhet med återblick på t.ex. huvudtema eller annat pregnant inslag. Och det slutar inte i fortissimo utan i pianissimo.

² Av notskrivningstekniska skäl (det använda notskrivningsprogrammet är mycket enkelt) har detta temat noterats i 6/4 takt i stället för originalets 4/4. Men det klingar på samma sätt som originalet.